

Voor- en vroegschoolse
educatie in de gemeente
Asten

Beleidskader 2018-2021 incl.
uitvoeringsprogramma

Bezoekadres Koningsplein 3 | 5721 GJ Asten

Postadres Postbus 290 | 5720 AG Asten

T (0493) 671 212 | F (0493) 671 213

www.asten.nl | gemeente@asten.nl

Titel: Voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Asten, Beleidskader 2018-2021
incl. uitvoeringsprogramma
Versie: 2017042475
Datum: Maart 2018
Auteur(s): Sandy Hendriks

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	Pag. 3
	• Een goede start• Onderwijsachterstandenbeleid• VVE in de gemeente Asten• Totstandkoming beleidskader• Leeswijzer	
2.	Wettelijk kader	Pag. 4
	• Wet OKE• Harmonisatie	
3.	Doelstellingen en uitgangspunten VVE in Asten	Pag. 5
	• Doelstellingen ontwikkelkansen jonge kinderen• Ouderbetrokkenheid• Uitgangspunten VVE• Voorschoolse voorzieningen en VVE in Asten• Vroegschoolse voorzieningen in Asten• Bereik kinderen in een voorschoolse voorziening• Doelgroepdefinitie• Nieuwe indicatoren voor risico op achterstand• Huidige omvang doelgroepkinderen VVE	
4.	Financieel kader	Pag. 10
	• Kosten• Baten	
5.	Uitvoeringsprogramma	Pag. 12
6.	Termijnkalender	Pag. 35
7.	Bronnen	Pag. 36

1. Inleiding

Een goede start

Het is van maatschappelijk belang dat kinderen een goede start kunnen maken. Dat ze gezond en veilig kunnen opgroeien en zich in alle opzichten goed kunnen ontwikkelen en ontplooiën. Dit gaat niet vanzelf, kinderen moeten in hun ontwikkeling optimaal worden gestimuleerd. Met name geldt dit voor de eerste levensjaren van een kind, omdat in deze periode het fundament wordt gelegd voor het sociaal-emotioneel en cognitief functioneren. De achterstanden die in deze levensfase worden opgelopen zijn moeilijk in te halen in een later stadium. Dit heeft vaak grote consequenties voor de verdere schoolloopbaan en arbeidsmarktprospectieven.

Onderwijsachterstandenbeleid

Onderwijsachterstandenbeleid is al jaren een van de pijlers van het Rijks- en gemeentelijk beleid. Het onderwijsachterstandenbeleid is gericht op het verminderen en voorkomen van onderwijsachterstanden. Bij een onderwijsachterstand presteert een kind met bepaalde omgevingskenmerken minder goed in het onderwijs in vergelijking met een kind met eenzelfde leerpotentieel, maar zonder die kenmerken. Binnen het onderwijsachterstandenbeleid krijgen peuters met een risico op een onderwijsachterstand door middel van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) spelenderwijs een stimulerend en taalrijk aanbod. Met dit aanbod wordt hun ontwikkeling op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotioneel vlak op gestructureerde en samenhangende wijze gestimuleerd. Hierdoor kunnen deze kinderen een betere start maken in groep 3 van de basisschool en kan een toekomstige onderwijsachterstand worden voorkomen of verminderd. VVE wordt aangeboden in een voor- en vroegschoolse voorziening¹.

VVE in de gemeente Asten

Al geruime tijd voert de gemeente een VVE-beleid. Hiervoor ontvangt de gemeente middelen van het Rijk uit de uitkering 'Specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid'. Het huidige beleidskader stamt uit 2012 en is toe aan een herijking. In dit beleidskader incl. uitvoeringsprogramma wordt aangegeven op welke wijze vanaf 2018 de kwaliteit en de continuïteit van de VVE in de gemeente Asten wordt gewaarborgd.

Totstandkoming beleidskader

Dit beleidskader incl. uitvoeringsprogramma is tot stand gekomen in samenwerking met de Stuurgroep Lokaal Educatieve Agenda gemeente Asten (LEA) en het beleidsoverleg VVE gemeente Asten. In de stuurgroep LEA en het beleidsoverleg VVE zijn vertegenwoordigd: Stichting Prodás, Stichting PlatOO, Korein Kinderplein, Stichting peuterspeelzaal Pinkeltje en de gemeente Asten. Indien gewenst sluit de Zorgboog aan bij het beleidsoverleg VVE. De Zorgboog heeft een schriftelijke reactie gegeven op het beleidskader incl. uitvoeringsprogramma.

Leeswijzer

Het voorliggend beleidskader en uitvoeringsprogramma beschrijft hoe de VVE in de gemeente Asten eruit gaat zien. Hoofdstuk 2 beschrijft in het kort het wettelijk kader en de landelijke ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 worden de doelstellingen en uitgangspunten VVE beschreven. Hoofdstuk 4 geeft het financieel kader aan en in hoofdstuk 5 wordt een vertaalslag gemaakt naar concrete acties.

¹ Voorschoolse voorzieningen zijn de peuterspeelzalen en kinderdagverblijven exclusief gastouderopvang. Vroegschoolse voorzieningen zijn de groepen 1 en 2 van de basisscholen.

2. Wettelijk kader

Wet OKE

Met de invoering van de Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet OKE) op 1 augustus 2010 werden gemeenten verantwoordelijk voor VVE². Vanaf die datum zijn gemeenten verantwoordelijk voor:

1. Het creëren van voldoende voorzieningen in aantal en spreiding, waar kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal, deel kunnen nemen aan voorschoolse educatie;
2. Het vaststellen welke kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlands taal in aanmerking komen voor voorschoolse educatie;
3. De wijze waarop die kinderen worden toegeleid naar voorschoolse en vroegschoolse educatie, en
4. De organisatie van een doorlopende leerlijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie.

Harmonisatie

Vanuit de kabinetsvisie 'Een betere basis voor peuters'³ heeft de regering sinds 2013 diverse veranderingen in gang gezet in de kinderopvang- en peuterspeelzaalbranche. Het doel is harmonisatie, één voorschools stelsel: verschillen in kwaliteit en financiering tussen peuterspeelzalen en kinderopvang wegnemen en zorgen voor een betere afstemming met het onderwijs. Zowel de financiering⁴, de kwaliteitseisen als het toezicht worden op elkaar afgestemd en onder één wettelijk kader gebracht; de Wet kinderopvang^{5,6}. Het invoeringsmoment voor deze veranderingen is 1 januari 2018.

De eisen voor voorschoolse educatie maken geen onderdeel uit van de Wet kinderopvang. Deze eisen zijn opgenomen in het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie. De eisen aan voorschoolse educatie vormen aanvullende eisen op de eisen in het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk voor kindercentra en peuterspeelzalen waar voorschoolse educatie plaatsvindt.

Dit beleidskader gaat over de voor- en vroegschoolse educatie en niet over de 'harmonisatie'. Daar waar het van belang is wordt in dit document beperkt aandacht besteed aan de harmonisatie.

² Wettelijk verankerd in de Wet primair onderwijs, artikel 166 en 167.

³ Brief van Minister Asscher aan de Tweede Kamer d.d. 1 december 2013.

⁴ De financiering van het peuterspeelzaalwerk in het kader van de harmonisatie heeft de gemeente Asten geregeld bij raadsbesluit van 14 maart 2017.

⁵ Door middel van de Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang en de Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk wordt de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzaalwerk per 1 januari 2018 veranderd in Wet kinderopvang. De wijzigingen in de kwaliteitseisen worden nader uitgewerkt in het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk van 23 augustus 2017.

⁶ Vanaf 1 januari 2018 vervallen de huidige termen peuterspeelzaal en peuterspeelzaalwerk. Deze worden onder de definitie van kinderopvang gebracht. Het reguliere peuterspeelzaalwerk wordt dan peuteropvang, peuterwerk of kortdurende opvang in een kindercentrum genoemd.

3. Doelstellingen en uitgangspunten VVE in Asten

Doelstellingen ontwikkelkansen jonge kinderen

Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen goed te organiseren heeft de gemeente Asten enkele inhoudelijke doelstellingen geformuleerd. Deze zijn:

- De voorschoolse voorzieningen en de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) in Asten zijn van kwalitatief hoog niveau en voldoen aan de geldende wet- en regelgeving alsmede aan de toetsingscriteria van de onderwijsinspectie en GGD;
- Er wordt naar gestreefd dat 90% van de kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar een voorschoolse voorziening bezoekt;
- Voorschoolse voorzieningen en basisscholen sluiten goed op elkaar aan.

De gemeente Asten hecht grote waarde aan kwalitatief hoogwaardige voorschoolse voorzieningen. Voorschoolse voorzieningen stimuleren kinderen in hun ontwikkeling en zijn tevens belangrijke vindplaatsen voor vroegtijdige signalering van beginnende problemen en achterstanden. Tijdige signalering van leer- en/of ontwikkelingsachterstand bij jonge kinderen en een adequate aanpak hiervan past binnen een integrale preventieve aanpak. Dit is waardevol voor alle peuters, niet alleen voor peuters met een risico op een taalachterstand. Daarom vindt de gemeente het belangrijk dat zoveel mogelijk peuters gebruik maken van een voorschoolse voorziening. De doorontwikkeling van voorschoolse voorzieningen is dan ook een belangrijke pijler van het jeugdbeleid.

Ouderbetrokkenheid

Ouders zijn primair verantwoordelijk voor hun kind. Zij willen dat hun kind gelukkig is en zich goed kan ontwikkelen. De thuissituatie is daarin ontzettend belangrijk. Kinderen die thuis onvoldoende uitgedaagd en gestimuleerd worden, komen op school vaak minder goed mee dan ze zouden kunnen. Voorschoolse instellingen en scholen kunnen het niet alleen; zij hebben de ouders keihard nodig als het gaat om het stimuleren van kansen voor kinderen. Het belang van de betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van hun kind is dan ook groot, zowel thuis als op school. Ouderbetrokkenheid valt of staat met goede contacten tussen de (voor)school en de ouders.

Uitgangspunten VVE

Ten aanzien van de VVE gelden de volgende uitgangspunten:

- Voorschoolse educatie wordt aangeboden door een bij het LRKP⁷ geregistreerde voorziening zijnde het kinderdagverblijf en peuterspeelzaal;
- Voorschoolse educatie wordt aangeboden aan doelgroepkinderen VVE in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar;
- Het aanbod VVE voor doelgroepkinderen VVE in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar omvat minimaal 10 uur per week, bij voorkeur verdeeld over 4 dagen maar minstens over 3 verschillende dagen, 40 weken per jaar. De regering wil dit vanaf 2019 uitbreiden naar 16 uur per week;
- Er wordt gestreefd naar een 100% bereik van doelgroepkinderen VVE in de voorschoolse voorziening;
- De voorschoolse voorzieningen met een aanbod VVE voldoen aan de geldende wet- en regelgeving voor voorschoolse voorzieningen en VVE alsmede aan de toetsingscriteria van de onderwijsinspectie en GGD;
- Er is sprake van een goede geografische spreiding van het VVE-aanbod bij voorschoolse voorzieningen. Bij elke brede school en in iedere dorpskern wordt VVE aangeboden;
- Vroegschoolse educatie wordt verzorgd in groep 1 en 2 (4- en 5 jarigen) van een basisschool. De uitvoering van de vroegschoolse educatie maakt deel uit van de reguliere activiteiten van de basisschool en valt onder verantwoordelijkheid van de schoolbesturen;

⁷ LRKP staat voor Landelijke register kinderopvang en peuterspeelzalen. Vanaf 1 januari 2018 heet dit register Landelijk register kinderopvang.

- Het consultatiebureau speelt een sleutelrol in de indicatiestelling en toeleiding van doelgroepkinderen VVE naar een voorschoolse voorziening. De GGD speelt een rol bij de zij-instroom naar vroegschoolse educatie;
- Het doel van VVE is om (taal)achterstanden van doelgroepkinderen VVE, door de inzet van een aanbod VVE, te voorkomen of te verminderen. Zodat zij aan het eind van de vroegschoolse periode de vaardigheden bezitten om een goede start te kunnen maken in groep 3 van de basisschool.

Voorschoolse voorzieningen en VVE in Asten

In de gemeente Asten zijn verschillende voorschoolse voorzieningen. Zij bieden naast de reguliere kinderopvang en het reguliere peuterwerk⁸ ook VVE aan (VVE-monitor Asten 2015-2016, d.d. 22 mei 2017). Het aanbod VVE is verwerkt in het reguliere aanbod van de kinderopvang en het peuterwerk. Dit bevordert de integratie. In onderstaande tabel is weergegeven welke voorschoolse voorzieningen er in Asten zijn en waar VVE wordt aangeboden.

Voorschoolse Voorziening	Wie	Aantal locaties	VVE
Peuterwerk	Pinkeltje	Het Talent Het Lover De Horizon Antoniuschool Het Toverkruid (Ommel)	Op elke locatie
Kinderopvang	Korein Kinderplein	Het Talent De Horizon Antoniuschool Molenstraat	Op elke locatie

Vroegschoolse voorzieningen in Asten

In de gemeente Asten bieden alle vroegscholen (lees alle basisscholen) VVE aan (VVE-monitor Asten 2015-2016, d.d. 22 mei 2017), echter 4 vroegscholen zijn formeel erkend als VVE-vroegschool. Dit betekent dat deze scholen geïnspecteerd worden volgens het toezichtkader van VVE van de Inspectie van het Onderwijs. Deze scholen zijn: De Horizon, Het Talent, Het Lover en Antoniuschool.

De voorschoolse en vroegschoolse voorzieningen zijn samen van groot belang bij de ontwikkeling van kinderen. De gemeente Asten vindt het belangrijk dat de doorgaande lijn van het geheel van voorschoolse voorzieningen naar vroegschoolse voorzieningen soepel verloopt met als doel een ononderbroken inzet op de ontwikkeling van kinderen.

⁸ Hier wordt reeds gesproken van peuterwerk. Vanaf 1 januari 2018 wordt in Asten in het kader van de harmonisatiewetgeving gesproken van peuterwerk i.p.v. peuterspeelzaalwerk.

Bereik kinderen in een voorschoolse voorziening

Op 1 januari 2018 waren er in totaal 436 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar⁹ in de gemeente Asten. Hiervan maakten 263 kinderen gebruik van een voorschoolse voorziening¹⁰ (zie onderstaande tabellen). 25 kinderen hadden hiervan een VVE-indicatie en volgden een VVE-programma.

Dit betekent dat ± 60% van de kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar op 1 oktober 2017 gebruik maakten van een voorschoolse voorziening.

Pinkeltje

Kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar

		Het Talent	't Lover	De Horizon	Heusden	Ommel	Totaal
1 jan. 2018	Totaal	35	43	30	24	13	145
	VVE	10	7	2	1	2	22

Korein Kinderplein

Kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar

		Het Talent	De Horizon	Molenstraat	Heusden	Totaal
1 jan. 2018	Totaal	25	18	60	15	118
	VVE	3	0	0	0	3

Doelgroepdefinitie

De Wet primair onderwijs (WPO) bepaalt dat de gemeente in overleg met schoolbesturen en directies van peuterwerk en kinderopvang vaststellen welke kinderen in aanmerking komen voor voorschoolse educatie (WPO artikel 167, lid 1a). De gedachte hierachter is dat de gemeente het beste zicht heeft op de samenstelling van de bevolking in de gemeente. Door de doelgroep op lokaal niveau zo goed mogelijk te identificeren kan op maat gewerkt worden aan het bestrijden van onderwijsachterstanden. Veel gemeenten hebben een doelgroepdefinitie waarbij meer criteria worden gebruikt dan alleen het opleidingscriterium van de ouders (gewichtenregeling). Het algemene gevoel is dat door alleen de opleiding van de ouders te gebruiken, veel peuters met taalachterstand over het hoofd worden gezien.

De gemeente Asten hanteert een brede doelgroepdefinitie VVE. Er zijn vier categorieën. In de gemeente Asten behoren kinderen tot de doelgroep VVE als ze vallen onder een van de volgende categorieën:

1. Kinderen van laagopgeleide ouders: het kind zou in het primair onderwijs op basis van het opleidingsniveau van de ouders tot de groep leerlingen behoren die onder de gewichtenregeling vallen;
2. Tweektaligheid: in de thuissituatie wordt door de ouders weinig of geen Nederlands gesproken (bijv. statushouders, buitenlandse arbeiders);
3. Kinderen uit risicogezinnen: ouders met een psychiatrische achtergrond, multiprobleem gezinnen. Deze groep neemt steeds meer toe, de kinderen hebben minder kansen op een goede ontwikkeling;

⁹ Gegevens zijn afkomstig uit het GBA.

¹⁰ Gegevens zijn afkomstig van de voorschoolse voorzieningen Pinkeltje en Korein Kinderplein. Zij leveren per kwartaal de meest actuele gegevens bij de gemeente aan.

4. Kinderen met een geobserveerde achterstand (medische factoren), gerelateerd aan een taal- en/of leerachterstand.

Voor de categorie 2 tot en met 4 geldt dat deze kinderen alleen in aanmerking komen voor VVE als zij gebaat zijn bij een VVE-programma. Hierbij moet duidelijk zijn dat de achterstand verbeterd/verholpen kan worden door deel te nemen aan een VVE-programma. Een VVE-programma is dus niet voor elk kind met een achterstand geschikt.

Er zijn in de loop van de jaren verschillen opgetreden tussen gemeenten. Het is mogelijk dat een peuter in de ene gemeente tot de doelgroep behoort, terwijl zij in een andere gemeente daar niet toe wordt gerekend.

Nieuwe indicatoren voor risico op achterstand

Het Ministerie van OCW bepaalt nu de omvang van het aantal doelgroepkinderen VVE in de voorschoolse periode op basis van de gewichtenregeling in het basisonderwijs. Het Ministerie heeft het CBS gevraagd om te onderzoeken of er indicatoren zijn die het risico op en het voorkomen van onderwijsachterstanden beter kunnen voorspellen dan het opleidingsniveau van de ouders. Dat blijkt het geval. Een samenhangende set indicatoren, waaronder ook het opleidingsniveau van de ouders, blijkt betere resultaten op te leveren.

De indicatoren zijn:

- *Opleidingsniveau ouders;*
- *Het land van herkomst van de ouders;*
- *Het aantal jaren dat de moeder in Nederland woont;*
- *Gemiddeld opleidingsniveau van de moeders van de basisschool;*
- *Of ouders in schuldsanering zitten.*

Door het analyseren van (openbare) bestanden is het mogelijk om per school en per gemeente de omvang van (het risico op) onderwijsachterstanden te voorspellen. De indicatoren wijzen niet naar individuele kinderen maar naar het relatieve aandeel van de achterstand op deze school of in deze gemeente, ten opzichte van andere.

Consequenties

De gewichtenregeling wordt gebruikt om de 'Specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid' voor schoolbesturen en gemeenten te verdelen. De 'CBS-indicatoren' zouden kunnen leiden tot een bijstelling, negatief of positief, van de uitkering welke de gemeente Asten ontvangt.

Ook zal de gemeente Asten de doelgroepdefinitie moeten herijken en bezien of de gehanteerde criteria in voldoende mate aansluiten bij de indicatoren die het CBS gebruikt.

Huidige omvang doelgroepkinderen VVE

De gemeente heeft de inspanningsverplichting om alle doelgroepkinderen VVE te laten deelnemen aan een voorschoolse voorziening: 100% doelgroepbereik. Op grond van de gewichtenregeling van het Rijk moet de gemeente Asten minimaal voor 17 doelgroepkinderen VVE een VVE-plaats realiseren¹¹. De gemeente heeft dit cijfer verhoogd met 15% om het feitelijke aantal doelgroepkinderen¹² VVE te kunnen vaststellen. Het aantal VVE plaatsen komt hiermee op 20. Dit betekent dat de gemeente 20 VVE-plaatsen moet realiseren.

Uit de VVE-monitor Asten 2015-2016 d.d. 22 mei 2017 blijkt dat de gemeente Asten minimaal 20 VVE-plaatsen voor doelgroepkinderen VVE heeft gerealiseerd. Bij Pinkeltje zijn 22 VVE-plaatsen beschikbaar en bij Korein Kinderplein kunnen alle plaatsen VVE-plaatsen zijn.

Per 1 januari 2018 waren er 25 doelgroepkinderen VVE die een VVE-programma kregen aangeboden (zie de tabellen op pagina 7). Hiermee had de gemeente een doelgroepbereik van 100%.

De nieuwe indicatoren (zie hierboven) zouden kunnen leiden tot een andere omvang van het aantal doelgroepkinderen VVE en het aantal te realiseren VVE-plaatsen in de gemeente Asten.

¹¹ De vuistregel voor deze berekening luidt: 75% van het aantal 4- en 5- jarigen in de gemeente met een leerlingengewicht op teldatum 1 oktober 2009. Op 1 oktober 2011 waren er 23 leerlingen met een gewicht.

¹² Afgezet tegen de brede doelgroepdefinitie van de gemeente Asten.

4. Financieel kader

Kosten

De uitvoering van de VVE brengt kosten met zich mee. De grootste kostenpost is de subsidiëring van VVE-plaatsen voor doelgroepkinderen VVE in de voorschoolse periode. Ook het voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen VVE brengen kosten met zich mee.

Baten

De gemeente ontvangt voor onderwijsachterstandenbeleid een rijksuitkering de zgn. 'Specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid'. Van deze uitkering wordt een groot gedeelte ingezet voor de financiering van de VVE. Deze uitkering is geormerkt en dient jaarlijks te worden verantwoord aan het Rijk. De hoogte van het budget is gebaseerd op de leerling gewichten (gewichtregeling) op teldatum 1 oktober 2009. Het Ministerie van OCW herzielt momenteel de gewichtenregeling (zie hoofdstuk 2 'nieuwe indicatoren voor risico op achterstand'). Er wordt nagedacht over nieuwe indicatoren die onderwijsachterstanden bij kinderen beter voorspellen dan de huidige gewichtenregeling. Deze nieuwe systematiek biedt de grondslag op basis waarvan gemeenten worden gefinancierd voor het bestrijden van onderwijsachterstanden en is dus van invloed op het budget voor de gemeente Asten. De besluitvorming over de nieuwe verdeelsystematiek was door het demissionaire kabinet doorgeschoven naar het nieuwe kabinet. Het nieuwe kabinet moet hierover nog een besluit nemen. Concreet betekent dit dat in 2018 de uitkering onderwijsachterstandenbeleid, op basis van de gewichtenregeling met peildatum 2009, ongewijzigd wordt voortgezet. Wel wordt de reeds in 2016 aangekondigde bezuiniging doorgevoerd. Dit betekent dat alle gemeenten in 2018 te maken krijgen met een standaardkorting van 11%.

Kleinere gemeenten hebben voor 2017 een extra uitkering ontvangen voor kwaliteitsverbetering en verhogen taalniveau pedagogisch medewerkers. De kleinere gemeenten ontvangen deze uitkering ook in 2018. Vanaf 2019 vervalt deze uitkering.

In het regeerakkoord staat dat er vanaf 2019 extra geld beschikbaar komt voor de voorschoolse educatie. Afgesproken is dat kinderen met een risico op een achterstand geen 10 uur voorschoolse educatie per week krijgen, maar 16 uur per week. Het kabinet heeft besloten om in 2018 al extra geld te investeren in voorschoolse educatie.

Beschikbaar budget VVE	2018	2019	2020	2021
Specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid ¹³	€ 96.306	€ 96.306	€ 96.306	€ 96.306
Extra uitkering kwaliteitsverbetering kleine gemeenten	€ 3.775			
Extra uitkering taalniveau pedagogisch medewerkers	€ 25.692			
Reserve 2017	€ 12.654 ¹⁴			
Totaal beschikbaar	€ 138.427	€ 96.306	€ 96.306	€ 96.306

¹³ In afwachting van het nieuwe verdeelmodel voor de uitkering onderwijsachterstandenbeleid 2019 en verder is vooralsnog meerjarig het niveau van 2018 aangehouden.

¹⁴ Dit bedrag is onder voorbehoud. Het Rijk dient de jaarlijkse verantwoording onderwijsachterstandenbeleid 2017 nog goed te keuren.

Het voorliggend beleid dient gerealiseerd te worden binnen de beschikbare middelen die de gemeente ontvangt vanuit de 'Specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid' en de extra uitkeringen vanuit het Rijk.

5. Uitvoeringsprogramma

In bovenstaande hoofdstukken zijn de kaders, doelstellingen en uitgangspunten voor het VVE-beleid geformuleerd. In dit hoofdstuk wordt een vertaalslag gemaakt van beleid naar concrete acties. Wat gaan we doen in de periode 2018-2021, wat krijgt prioriteit en wat willen we bereiken. Het uitvoeringsprogramma bestaat uit drie onderdelen:

1. Toeleiding en bereik;
2. Kwaliteit;
3. Opbrengsten.

Het beleidsterrein VVE is erg dynamisch. Landelijke en lokale ontwikkelingen kunnen jaarlijks leiden tot bijstelling van het uitvoeringsprogramma.

De acties genoemd in onderhavig uitvoeringsprogramma moeten bijdrage aan de realisatie van de drie doelstellingen en aan het VVE-doel:

- De voorschoolse voorzieningen en de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) in Asten zijn van kwalitatief hoog niveau en voldoen aan de geldende wet- en regelgeving alsmede aan de toetsingscriteria van de onderwijsinspectie en GGD;
- Er wordt naar gestreefd dat 90% van de kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar een voorschoolse voorziening bezoekt;
- Voorschoolse voorzieningen en basisscholen sluiten goed op elkaar aan;
- Het doel van VVE is om (taal)achterstanden van doelgroepkinderen VVE, door de inzet van een aanbod VVE, te voorkomen of te verminderen. Zodat zij aan het eind van de vroegschoolse periode de vaardigheden bezitten om een goede start te kunnen maken in groep 3 van de basisschool.

Of deze doelstellingen eind 2021 ook daadwerkelijk zijn behaald moet blijken uit de VVE-monitor 2021, uit de rapporten van de onderwijsinspectie en GGD en uit de resultaatafspraken vroegschoolse educatie.

1. Uit de VVE-monitor 2021 blijkt dat 80% van de ambities zijn behaald;
2. Uit de rapporten van de Onderwijsinspecties blijkt dat 80% van de standaarden gewaardeerd wordt met 'goed';
3. Tenminste 80% van de doelgroepkinderen VVE maken een goede start in groep 3 van de basisschool.

In 2019 zal een tussentijdse VVE-monitor worden uitgevoerd.

Bij de uitwerking van de acties kunnen naast de stuurgroep LEA en het beleidsoverleg VVE ook andere partners worden betrokken zoals: de Zorgboog, GGD Brabant-Zuidoost, Bibliotheek Helmond-Peel en Onis Welzijn.

Toeleiding en bereik

1. Herijken doelgroepdefinitie VVE	
Toelichting Artikel 167 Wet op het primair onderwijs (WPO) bepaalt dat Burgemeester en wethouders zorg dragen voor het maken van afspraken over 'het vaststellen welke kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal in aanmerking komen voor voorschoolse educatie'. De Onderwijsinspectie dringt erop aan om dit ook voor de vroegschoolse educatie te doen. Het Ministerie van OCW formuleert thans nieuwe indicatoren die onderwijsachterstanden bij kinderen beter voorspellen dan de huidige gewichtenregeling. De huidige doelgroepdefinitie zal moeten worden herijkt en bezien moet worden of de gehanteerde criteria in voldoende mate aansluiten bij de nieuwe indicatoren van het Ministerie.	Wat gaan we doen De gemeente herijkt samen met de schoolbesturen en de organisaties voor voorschoolse voorzieningen de doelgroepdefinitie VVE aan de hand van de nieuwe indicatoren van het Ministerie van OCW.
Resultaat De doelgroepdefinitie VVE is herijkt aan de nieuwe indicatoren van het Ministerie van OCW.	Wanneer Zodra het Ministerie van OCW de nieuwe indicatoren heeft vastgesteld.

2. Omvang en aanbod (plaatsen) doelgroepkinderen VVE

Toelichting

De gemeente is verplicht (WPO artikel 166) te zorgen voor een dekkend aanbod van voorschoolse educatie voor kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal. Dit betekent dat de gemeente zorg moet dragen voor minimaal zoveel VVE-plaatsen als er doelgroeppeuters zijn volgens de gewichtenregeling. Op grond van de gewichtenregeling en de brede doelgroepdefinitie van de gemeente dient de gemeente 20 VVE-plaatsen te realiseren. Aan deze norm heeft de gemeente voldaan. Het Ministerie van OCW formuleert thans nieuwe indicatoren die onderwijsachterstanden bij kinderen beter voorspellen dan de huidige gewichtenregeling. Deze nieuwe indicatoren zouden kunnen leiden tot een andere omvang van het aantal doelgroepkinderen VVE en het aantal te realiseren VVE-plaatsen in de gemeente Asten.

Resultaat

De omvang doelgroepkinderen VVE en het aantal te realiseren VVE-plaatsen zijn vastgesteld op basis van de nieuwe indicatoren van het Ministerie van OCW.

Wat gaan we doen

De omvang doelgroepkinderen VVE en het aantal te realiseren VVE-plaatsen vaststellen op basis van de nieuwe indicatoren van het Ministerie van OCW.

Wanneer

Zodra het Ministerie van OCW de nieuwe indicatoren heeft vastgesteld.

3. Financiering VVE-plaatsen

Toelichting

VVE moet financieel toegankelijk zijn voor ouders met doelgroepkinderen VVE (zie ook bovenstaande actie).
In het kader van het harmonisatietraject is per 1 augustus 2017 de 'regeling maximale ouderbijdrage voorschoolse educatie' zoals opgenomen in de 'Notitie voor- en vroegschoolse educatie gemeente Asten 2012-2014' komen te vervallen.
Vanaf 1 augustus 2017 geldt de volgende regeling:

- Ouders betalen over het 1ste en 2de dagdeel een inkomensafhankelijke ouderbijdrage;
- De maximale ouderbijdrage per uur is gelijk aan het maximumuurtarief kinderopvangtoeslag van de belastingdienst;
- De gemeente betaald voor 20 geïndiceerde doelgroepkinderen VVE, vanaf 2,5 jaar, het 3de en 4de dagdeel.

Wat gaan we doen

Gedurende de gehele periode 2018-2021 wordt gemonitord of de VVE financieel toegankelijk is voor ouders met een doelgroepkind. Dit om te voorkomen dat een doelgroepkind, om financiële redenen, geen aanbod VVE krijgt.

Resultaat

VVE is financieel toegankelijk.

Wanneer

2018-2021

4. Procedure signalering, verwijzing en toeleiding van doelgroepkinderen VVE

Toelichting

De gemeente heeft in april 2015 de procedure 'een sluitend systeem van signalering, verwijzing en toeleiding van doelgroepkinderen VVE naar een voorschoolse voorziening in de gemeente Asten' opgesteld. Het consultatiebureau is de instantie die de indicatie VVE afgeeft. Onlangs heeft het consultatiebureau te kennen gegeven bepaalde afspraken opgenomen in de procedure niet meer te kunnen naleven. Dit heeft te maken met het onderling uitwisselen van privacygegevens van burgers tussen het consultatiebureau en de voorschoolse voorzieningen. Hierdoor komt een sluitend systeem van signalering, verwijzing en toeleiding van doelgroepkinderen VVE onder druk te staan.

Wat gaan we doen

De gemeente maakt nieuwe afspraken met het consultatiebureau en het beleidsoverleg VVE over een sluitend systeem van signalering, verwijzing en toeleiding van doelgroepkinderen VVE. Daarbij zal rekening worden gehouden met de nieuwe landelijke privacywetgeving. Doel: voorkomen dat doelgroepkinderen VVE tussen wal en schip vallen.

Resultaat

Er zijn nieuwe afspraken gemaakt over een sluitend systeem van signalering, verwijzing en toeleiding van doelgroepkinderen VVE.

Wanneer

1ste en 2de kwartaal 2018

5. Doelgroepkinderen VVE in de vroegschoolse voorziening, die geen deel hebben genomen aan een voorschoolse voorziening

Toelichting

In de VVE-monitor Asten 2015-2016 heeft 38% van de basisscholen aangegeven dat er 14 kinderen zijn die geïndiceerd hadden moeten worden, maar het niet zijn. Dit zijn veelal kinderen die later zijn ingestroomd, de zgn. zij-instromers. Omdat deze kinderen ouder zijn dan 4 jaar, zijn zij niet gezien voor (her)indicatie bij het consultatiebureau.

Wat gaan we doen

Het realiseren van een sluitend systeem van signalering en indicatiestelling voor kinderen in de vroegschoolse periode waarvoor nog geen indicatie is afgegeven. Hierbij worden de vroegscholen en de GGD betrokken. (Zie ook voorgaande actie).

Resultaat

Met de vroegscholen en de GGD zijn afspraken gemaakt over signalering en indicatiestelling van niet geïndiceerde doelgroepkinderen VVE in de vroegschoolse voorziening.

Wanneer

3de en 4de kwartaal 2018

6. Non bereik doelgroepkinderen VVE

Toelichting

De gemeente heeft de inspanningsverplichting om alle doelgroepkinderen VVE te laten deelnemen aan een voorschoolse voorziening: 100% doelgroepbereik. In de praktijk komt het voor dat geïndiceerde doelgroepkinderen VVE niet de voor- en of voegschoolse voorziening bezoeken. De reden waarom zij de voor- en of voegschoolse voorziening niet bezoeken is meestal wel bekend. Hierover wordt contact gezocht met de ouders, maar er wordt geen gezinsgericht alternatief geboden (Zie VVE-monitor Asten 2015-2016).

Wat gaan we doen

- In beeld brengen welke doelgroepkinderen VVE de voorschoolse voorziening niet bezoeken. Tevens wordt de reden van niet deelname in beeld gebracht;
- Ketenafspraken maken over een op maat toegesneden toeleidingstraject;
- Voor doelgroepkinderen die niet toe te leiden zijn wordt een alternatief ondersteuningsaanbod opgesteld.

Resultaat

100% bereik doelgroepkinderen VVE.

Wanneer

3de en 4de kwartaal 2018

7. Registreren gegevens

Toelichting

Om te kunnen monitoren of alle doelgroepkinderen VVE in beeld zijn, toegeleid worden en daadwerkelijk naar een voor- en/of vroegschoolse voorziening gaan, is het belangrijk dat er goed wordt geregistreerd. Uit de VVE-monitor Asten 2015-2016 blijkt dat de registratie veel beter en nauwkeuriger kan.

Wat gaan we doen

Met alle partijen worden afspraken gemaakt over het registreren van gegevens. Daarbij worden de aanbevelingen uit de VVE-monitor Asten 2015-2016 betrokken, bijv:

- Van alle geïndiceerde doelgroepkinderen VVE is bekend welke voor- en vroegschool zij bezoeken;
- Van alle geïndiceerde doelgroepkinderen VVE die niet een voor- en vroegschool bezoeken, is de reden bekend;
- Zorg dat in de groepsadministratie van de vroegscholen zichtbaar is welke leerlingen VVE-geïndiceerd zijn.

Resultaat

Er is een sluitend systeem van registratie en alle partijen hebben zich hieraan geconformeerd.

Wanneer

1ste en 2de kwartaal 2018

Kwaliteit

8. Kwaliteit VVE	
Toelichting Op alle voorschoolse voorzieningen in Asten wordt op dit moment VVE aangeboden. De gemeente Asten wil dat de kwaliteit VVE voldoet aan de landelijke wet- en regelgeving alsmede aan de toetsingscriteria van de onderwijsinspectie en GGD. Uit de inspecties van de GGD en de VVE-monitor Asten 2015-2016 blijkt dat de kwaliteit VVE op orde is. In juni 2016 is door het ministerie OCW besloten de voorwaarden VVE aan te scherpen, nadat bleek dat deze de educatieve kwaliteit onvoldoende waarborgden. In Asten dienen de volgende aanscherpingen nog gerealiseerd te worden. ➤ Inzet pedagogisch beleidsmedewerker (hbo'er). De kwaliteit van de pedagogisch medewerker is belangrijk. Een pedagogisch beleidsmedewerker zal de medewerkers coachen bij de dagelijkse werkzaamheden. Daarnaast houdt de pedagogisch beleidsmedewerker zich bezig met de ontwikkeling van pedagogisch beleid. De invoeringsdatum voor deze kwaliteitseis is 1 januari 2019.➤ Het kabinet (regerakkoord) wil realiseren dat doelgroepkinderen VVE vanaf 2019 16 uur VVE krijgen aangeboden in plaats van 10 uur. Hiervoor komen vanaf 2018 extra middelen beschikbaar.	Wat gaan we doen De gemeente maakt met de voorschoolse voorzieningen afspraken over de realisatie van de uitbreiding aanbod VVE van 10 uur naar 16 uur. De gemeente maakt met de voorschoolse voorzieningen afspraken over kwaliteitseis 'inzet pedagogisch beleidsmedewerker'.
Resultaat Het aanbod VVE is uitgebreid naar 16 uur, daarbij wordt 2019 aangemerkt als overgangsjaar. Per 1 januari 2019 is de kwaliteitseis 'inzet pedagogisch beleidsmedewerker' gerealiseerd.	Wanneer 2018-2019

9. Versterken aanbod vroegschoolse educatie

Toelichting

Aanbeveling uit de VVE-monitor Asten 2015-2016 luidt:

- Versterk het taalaanbod aan de doelgroepkleuters. Zorg voor een betekenisvolle spelomgeving die uitdaagt tot spreken. Speel als leerkracht mee: (a) wees op die manier model en (b) daag kinderen gericht uit tot spreken.
- Vergroot indien mogelijk de lestijd voor taal voor taalzwakke doelgroepkleuters.
- Betrek ouders (of broers en zussen) hier waar mogelijk bij om thuis ook extra aandacht voor de taalontwikkeling te hebben.

Ook uit het onderzoek pre-Cool: derde basisrapport van het Ministerie van OCW van november 2017 blijkt dat de educatieve kwaliteit in de kleuterklassen beter kan.

Wat gaan we doen

De gemeente maakt met de schoolbesturen afspraken over het versterken van het aanbod vroegschoolse educatie.

Resultaat

Het aanbod vroegschoolse educatie is versterkt:

- op alle vroegscholen wordt gewerkt met een taalrijk programma;
- Daar waar mogelijk zijn de lestijden verruimd;
- Ouderbetrokkenheid is toegenomen.

Wanneer

4de kwartaal 2018 en 2019

10. Aanbod VVE voor doelgroepkinderen VVE vanaf 2 jaar

Toelichting

In Asten wordt aan doelgroepkinderen VVE een VVE-programma van 4 dagdelen aangeboden vanaf 2,5 jaar. Dit is ook de leeftijd die door het Rijk wordt gehanteerd. Steeds vaker gaan er geluiden op om deze leeftijd te verlagen naar 2 jaar. Dit zou de ontwikkeling van doelgroepkinderen VVE nog meer ten goede komen.

Wat gaan we doen

- Een kosten-batenanalyse uitvoeren bij verlaging van de leeftijd naar 2 jaar;
- Op basis van de kosten-batenanalyse wordt een besluit genomen over het verlagen van de leeftijd naar 2 jaar.

Resultaat

Er is een kosten-batenanalyse uitgevoerd en er is een besluit genomen over het verlagen van de leeftijd naar 2 jaar.

Wanneer

2019-2020

11. Doorgaande ontwikkelingslijn

Toelichting

Bij een doorgaande ontwikkelingslijn in de VVE gaat het om een ononderbroken ontwikkelingsgang van kinderen van de voorschoolse voorziening naar het basisonderwijs. Een doorgaande lijn heeft positieve effecten op kinderen, gezinnen (ouders) en personeel. Bijvoorbeeld kinderen voelen zich snel thuis in een nieuwe klas, ouders bouwen een vertrouwensrelatie op met de nieuwe leerkracht, en professionals van voorschoolse voorzieningen en basisscholen zijn samen in staat om continuïteit in de ontwikkeling van kinderen te garanderen. Er zijn veel manieren om een doorgaande lijn te realiseren: een doorgaande lijn in het beleid, samenwerking en afstemming voor- en vroegschool, een warme overdracht en een inhoudelijke doorgaande lijn.

In de VVE-monitor Asten 2015-2016 zijn aanbevelingen opgenomen m.b.t. de doorgaande ontwikkelingslijn:

- Versterken VVE-coördinatie;
- Versterk afstemming tussen voor- en vroegschool over het pedagogisch klimaat en educatief handelen;
- Registreer naar welke vroegschool doelgroeppeuters doorstromen om te kunnen bepalen of zij een VVE-aanbod blijven krijgen.

Resultaat

De doorgaande ontwikkelingslijn is versterkt. Dit blijkt uit de monitor VVE die in 2019 wordt afgenomen. Er wordt naar gestreefd om in 2019 de ambitie 'goed' te behalen.

Wat gaan we doen

De gemeente maakt afspraken met de schoolbesturen en de organisaties voor voorschoolse voorzieningen over het versterken van de doorgaande ontwikkelingslijn versterken. Daarbij worden de aanbevelingen uit de VVE-monitor Asten 2015-2016, de eisen uit het gewijzigde Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie en het onderzoekskader 2017 voor het toezicht op de voorschoolse educatie en primair onderwijs van de Inspectie van het Onderwijs meegenomen.

Wanneer

2de kwartaal 2019

12. Zicht op ontwikkeling	
Toelichting De voor- en vroegscholen volgende de ontwikkeling van de doelgroepkinderen VVE zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Met behulp van een leerling- en onderwijsvolgsysteem wordt systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van de doelgroepkinderen VVE verzameld. Deze informatie wordt vergeleken met de verwachte ontwikkeling. Hierop wordt de onderwijsbehoeften afgestemd van zowel de groep als het individuele kind. Als de ontwikkeling stagneert wordt naar verklaringen gezocht. Dit gebeurt aan de hand van een observatiesysteem dat het mogelijk maakt om vroegtijdig achterstanden te signaleren op de verschillende ontwikkelingsgebieden.	Wat gaan we doen - Systematisch volgen van doelgroepkinderen VVE op verschillende ontwikkelingsgebieden. - De gegevens worden gebruikt in een cyclisch proces -> doelen stellen, passende educatie bieden, evalueren en bijstellen van doelen en educatief aanbod. - 2 x Per jaar worden de bevindingen doelgroepkinderen VVE besproken met de ouders. De gemeente maakt afspraken met de schoolbesturen en de organisaties voor voorschoolse voorzieningen over het versterken van ontwikkelingsgericht werken. Daarbij worden de aanbevelingen uit de VVE-monitor Asten 2015-2016 en het onderzoekskader 2017 voor het toezicht op de voorschoolse educatie en primair onderwijs van de Inspectie van het Onderwijs meegenomen.
Resultaat In Asten wordt ontwikkelingsgericht gewerkt.	Wanneer 4de kwartaal 2018 en 2019

13. Ouderbetrokkenheid/educatief partnerschap	
Toelichting De thuissituatie is ontzettend belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. Kinderen die thuis onvoldoende uitgedaagd en gestimuleerd worden, komen op school vaak minder goed mee dan ze zouden kunnen. Voor- en vroegschoolse voorzieningen kunnen het niet alleen; zij hebben de ouders keihard nodig als het gaat om het stimuleren van kansen voor kinderen. Alle reden dus om de samenwerking met ouders zo goed mogelijk vorm te geven. Ouderbeleid is altijd afgestemd op de groep ouders die op voorschoolse voorziening of op de school aanwezig zijn. De concrete vormgeving van ouderbetrokkenheid vindt dan ook plaats op de school of voorschoolse voorziening. De meeste locaties doen dat in de vorm van educatief partnerschap. Educatief partnerschap is een proces waarin betrokkenen er op uit zijn om elkaar wederzijds te ondersteunen en waarin ze proberen hun bijdrage zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen, met als doel het leren, de motivatie en de ontwikkeling van leerlingen te bevorderen. In november 2014 heeft de gemeente Asten de notitie 'Gericht VVE-ouderbeleid' opgesteld. Uit de VVE-monitor Asten 2015-2016 blijkt dat alle aspecten van ouderbetrokkenheid/educatief partnerschap in de gemeente Asten vragen om doorontwikkeling.	Wat gaan we doen De gemeente Asten acht ouderbetrokkenheid/educatief partnerschap van groot belang voor de ontwikkeling van doelgroepkinderen VVE en zal haar regierol benutten om hier, samen met de voor- en vroegschoolse voorzieningen, verder vorm aan te geven. Bij de doorontwikkeling van de ouderbetrokkenheid/educatief partnerschap wordt uitgegaan van de aanbevelingen uit de VVE-monitor Asten 2015-2016 en het onderzoekskader 2017 voor het toezicht op de voorschoolse educatie en primair onderwijs van de Inspectie van het Onderwijs. Speciale aandacht gaat uit naar: - Het creëren van ontwikkelingsgerichte activiteiten die ouders thuis met hun kinderen kunnen doen (LOGO 3000); - Leesbevordering in gezinnen met weinig leescultuur Specifiek wordt gekeken naar gezinnen waarvan de ouder(s) weinig opleiding heeft (hebben), niet of nauwelijks participeren op de arbeidsmarkt, laagtaalvaardig zijn en/of laaggeletterd zijn in de Nederlandse taal (Tel mee met Taal).
Resultaat De ouderbetrokkenheid/educatief partnerschap is toegenomen. Dit blijkt uit de monitor VVE die in 2019 wordt afgenomen. Er wordt naar gestreefd om in 2019 de ambitie 'goed' te behalen.	Wanneer 2de en 3de kwartaal 2018

14. Kwaliteitszorg

Toelichting

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van het VVE-beleid en daarmee voor het verzorgen en bewaken van een goede kwaliteit. Hiervoor is inzicht nodig in de uitvoering van dit beleid, zoals het bereik, de kwaliteit en de effecten. Daarbij gaat het om het monitoren van het proces en ook van de opbrengsten van het VVE-beleid. Kwaliteitszorg VVE is het systematisch en cyclisch werken aan het meten, borgen en verbeteren van de kwaliteit van VVE. Altijd gaat het erom dat de kinderen in de gemeente Asten zoveel mogelijk profiteren van de deelname aan de VVE.

Kwaliteitszorg VVE wordt niet voorgeschreven vanuit wet- of regelgeving, het wordt wel beoordeeld door de inspectie. Vooral de ambitie van de gemeente bepaalt de inkleuring van de kwaliteitszorg. Daarbij gaat het om het totale VVE-beleid en de afspraken die er zijn gemaakt, van signalering en toeleiding (bereik) tot aan de resultaatafspraken.

Dat betekent regelmatige evaluatie samen met de betrokken instellingen, opsporen van knelpunten, nagaan of alles werkt en loopt zoals het bedoeld is en of er zaken verbeterd kunnen worden.

Resultaat

Er zijn nieuwe afspraken gemaakt over het systematisch en cyclisch werken aan het meten, borgen en verbeteren van de kwaliteit van VVE.

Wat gaan we doen

Om de kwaliteitszorg te bewaken is in mei 2015 de notitie 'Voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Asten' opgesteld. Daarin is vastgelegd dat de VVE-locaties werken met meerjarenlocatieplannen en jaarlijkse locatieplannen. Met partijen zal worden afgestemd af deze werkwijze nog voldoet of om bijstelling vraagt. Daarbij zullen de aanbevelingen uit de VVE-monitor Asten 2015-2016 worden meegenomen.

Ook zal de werkwijze van het beleidsoverleg VVE worden geëvalueerd en worden afspraken gemaakt over de frequentie van het uitvoeren van een VVE-monitor.

Wanneer

3de kwartaal 2018

15. Een sluitende zorgstructuur (externe zorg)	
Toelichting De gemeente is, in het kader van integraal jeugdbeleid, verantwoordelijk voor een sluitend zorgnetwerk, zodat kinderen op effectieve en efficiënte wijze de zorg en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om zich optimaal te ontwikkelen. Bij het verzorgen van een VVE-aanbod voor doelgroepkinderen hoort ook een sluitende zorgstructuur. We streven naar voorschoolse voorzieningen die de ontwikkeling van kinderen stimuleren en volgen en hiernaast ook een preventieve en signalerende functie vervullen. Cruciaal hierbij is vroegsignalering. Vroegtijdig signaleren wat een kind aan extra zorg nodig heeft om zich optimaal te kunnen ontwikkelen en uiteindelijk ook een goede overstap te kunnen maken naar de basisschool.	Wat gaan we doen - Evalueren van de inzet van de intern begeleider in de voorschoolse periode; - Intensiveren van de ketensamenwerking, de zorgstructuur is helder; - Inventariseren of pedagogisch medewerkers voldoende zijn toegerust om mogelijke achterstanden vroegtijdig te signaleren.
Resultaat Er is sprake van een sluitende zorgstructuur in de voorschool- en voegschoolse periode.	Wanneer 4de kwartaal 2018 en 2019

16. Evaluatie LOGO 3000	
Toelichting In januari 2017 heeft de gemeente aan twee brede scholen (Het Talent en De Horizon) en aan basisschool Het Lover/Pinkeltje subsidie beschikbaar gesteld voor de aanschaf van de woordenschatmethode LOGO 3000. Afspraak is dat eind schooljaar 2017-2018 deze methode wordt geëvalueerd.	Wat gaan we doen De methode wordt geëvalueerd. Tevens worden aanbevelingen opgesteld. Uit de evaluatie blijkt duidelijk het effect van de methode LOGO 3000. De evaluatie met aanbevelingen wordt voorgelegd aan de stuurgroep LEA.
Resultaat LOGO 3000 is geëvalueerd en in de stuurgroep LEA zijn vervolgspraken gemaakt.	Wanneer 2de en 3de kwartaal 2018

17. Evaluatie SNEL	
Toelichting Eind 2017 is in de voorscholen en de basisscholen 'SNEL' ingevoerd. 'SNEL' staat voor Spraak- en taal Normen Eerste Lijn. De SNEL-vragenlijst bestaat uit 14 vragen over mijlpalen die de lijn volgen van de normale taalontwikkeling. 'SNEL' is bedoeld om preventief inzicht te krijgen in de taalontwikkeling van een kind. De SNEL-vragenlijst wordt afgenomen door de pedagogisch medewerker of leerkracht. Laat de uitkomst van de SNEL-vragenlijst bijzonderheden zien, dan worden ouder(s) en kind doorverwezen naar de logopediste in Asten.	Wat gaan we doen De invoering van de 'SNEL' wordt geëvalueerd en er worden aanbevelingen opgesteld. De evaluatie met aanbevelingen wordt voorgelegd aan de stuurgroep LEA.
Resultaat 'SNEL' is geëvalueerd en in de stuurgroep LEA zijn vervolgspraken gemaakt.	Wanneer 3de kwartaal 2018

18. Gastouders	
Toelichting In de gemeente Asten gaan ook kinderen naar de gastouderopvang. Onder deze kinderen kunnen ook doelgroepkinderen VVE zitten. Zij krijgen geen VVE-programma volgens de geldende wet- en regelgeving aangeboden. Vraag is hoe we deze kinderen bereiken, zodat ook zij een goede start kunnen maken op de basisschool.	Wat gaan we doen - Feeling houden met de gastouders in Asten door middel van het organiseren van een jaarlijkse informatiebijeenkomst samen met de gemeente Someren; - Inventariseren om hoeveel doelgroepkinderen VVE het gaat; - In het beleidsoverleg VVE afstemmen hoe deze kinderen het beste kunnen worden toegeleid naar een voorschoolse voorziening. Daar krijgen ze een passend aanbod VVE aangeboden.
Resultaat Doelgroepkinderen VVE, die gebruik maken van de gastouderopvang, krijgen een passend aanbod VVE aangeboden in een voorschoolse voorziening.	Wanneer 2019

19. Taalniveau F3	
Toelichting Doelgroepkinderen VVE worden van huis uit vaak onvoldoende gestimuleerd in hun taalontwikkeling. Voor hun taalontwikkeling zijn deze kinderen voor een groot deel afhankelijk van hun pedagogisch medewerker. Daarom is het belangrijk dat pedagogisch medewerkers in de VVE-sector de Nederlandse taal goed machtig zijn. Alleen dan kunnen de pedagogisch medewerkers de kinderen rijke en correcte taal aanbieden die ze nodig hebben.	Wat gaan we doen • Vanaf 1 augustus 2019 moeten kleine gemeenten die onderwijsachterstandenmiddelen ontvangen voldoen aan de taaleis 3F. In de gemeente Asten wordt reeds sinds 2016 aan deze eis voldaan. Wel is het goed om te inventariseren of er in de tussenliggende periode nieuwe pedagogisch medewerkers werkzaam zijn in Asten, die nog niet aan deze kwaliteitseis voldoen. De gemeente zal met de voorschoolse voorzieningen nieuwe afspraken maken voor een eventueel scholingstraject; • Met de voorschoolse voorzieningen worden afspraken gemaakt over verantwoordelijkheid taalniveau F3 vanaf 1 januari 2019.
Resultaat Per 1 januari 2019 voldoen alle pedagogisch medewerkers in Asten aan de taaleis F3.	Wanneer 2de kwartaal 2018

20. NT2 aanbod	
Toelichting In juni 2016 heeft de gemeente samen met de gemeente Someren en betrokken partners het visiedocument 'NT2 onderwijs in de Asten en Someren' vastgesteld. Het visiedocument richt zich in eerste instantie op de leerlingen met een taalachterstand in de leeftijd vanaf 6 jaar. Alle partners hebben daarbij wel uitgesproken de gezamenlijkheid te willen benutten voor het ontwerpen van een doorgaande lijn in het educatieve aanbod voor kinderen van 0-13 jaar.	Wat gaan we doen - Inventariseren van de educatieve behoeften van NT2 kinderen in de voor- en vroegschoolse periode inventariseren. - Op basis van de behoeften wordt een passend educatief aanbod ontwikkeld. Daarbij wordt ook de evaluatie speelinloopochtend¹⁵ betrokken.
Resultaat Er is een passend educatief aanbod ontwikkeld voor NT2 kinderen in de voor- en vroegschoolse periode.	Wanneer 2de en 3de kwartaal 2018

¹⁵ In Februari 2018 is in Asten gestart met een speelinloopochtend voor kinderen van statushouders. Dit is een laagdrempelige voorziening gericht op het spelenderwijs ontmoeten, stimuleren van de Nederlandse taal, bevorderen van de integratie in de Astense samenleving en bevorderen van de ouderbetrokkenheid.

21. Folder VVE

Toelichting

Enkele jaren geleden is de folder 'VVE, voor een goede start op de basisschool' ontwikkeld. Doel van de folder was/is ouders met een doelgroepkind VVE op een heldere toegankelijke manier te informeren over VVE in de gemeente Asten. De folder was tevens vertaald in het Pools en Engels.

Het is van belang dat ouders met doelgroepkinderen VVE goed worden geïnformeerd over het VVE aanbod in Asten.

Resultaat

Ouders met doelgroepkinderen VVE worden op een heldere toegankelijke manier geïnformeerd over het VVE aanbod in de gemeente Asten.

Wat gaan we doen

Evaluëren van de folder. Daarbij komen de volgende vragen aan bod.

- Voldoet de folder nog?
- Zijn er nog genoeg exemplaren om uit te delen?
- Dienen er ook andere kanalen benut te worden om ouders te informeren, bijv. de website van gemeente.

Wanneer

2019

22. Toezicht

Toelichting

Er zijn twee organisaties als toezichthouder betrokken bij het toezicht op VVE. Dat zijn de GGD, die verantwoordelijk is voor het directe en jaarlijkse toezicht, en de Inspectie van het Onderwijs, die wat meer op de achtergrond opereert en zogeheten 'risicogestuurd toezicht' houdt.

De GGD bezoekt elk jaar alle instellingen voor kinderopvang en peuteropvang die vermeld staan in het Landelijk Register Kinderopvang. De gemeente is eindverantwoordelijk voor het toezicht en handhaving op de geregistreerde locaties en voor een juist, actueel en volledig register (LRKP). De gemeente geeft de GGD opdracht tot het houden van toezicht en zorgt voor handhaving.

Eind 2016 en begin 2017 heeft de gemeente extra inspecties laten uitvoeren bij de voorschoolse voorzieningen in Asten. Hiertoe heeft de gemeente criteria VVE geformuleerd.

Resultaat

De evaluatie extra inspecties heeft plaatsgevonden en er is een besluit genomen over het vervolg.

Wat gaan we doen

Evalueren van nut en noodzaak van de extra inspecties. Op basis van de evaluatie wordt besloten of de extra inspecties worden gecontinueerd.

Wanneer

2de kwartaal 2018

Opbrengsten

23. Resultaatafspraken vroegschoolse educatie	
Toelichting Artikel 167 Wet op het primair onderwijs bepaalt dat Burgemeester en wethouders zorg dragen voor het maken van afspraken over 'resultaten van vroegschoolse educatie'. De huidige afspraken dateren uit 2014 en hierbij waren niet alle vroegscholen betrokken. De aanbeveling uit de VVE-monitor Asten 2015-2016 luidt: <i>De opbrengstambities liggen hoog. Stel deze in overleg met de betrokken besturen naar beneden bij.</i>	Wat gaan we doen Doel van het VVE aanbod is om een maximaal resultaat te boeken bij het voorkomen/verminderen van (taal)achterstanden bij doelgroepkinderen VVE. Zodat zij aan het eind van de vroegschoolse periode de vaardigheden bezitten om een goede start te kunnen maken in groep 3 van de basisschool. Het meetbaar maken van de resultaten van VVE blijkt in de praktijk niet makkelijk. De ontwikkeling van jonge kinderen loopt nogal uiteen, waardoor genormeerde toetsen niet altijd uitsluitsel geven over de mate van achterstand. Het is aan de gemeente en de schoolbesturen om samen nieuwe concreet meetbare resultaatafspraken te maken. Tevens worden afspraken gemaakt 'hoe' de resultaten worden gemeten. Belangrijk is dat de resultaten meetbaar zijn en ook daadwerkelijk gemeten worden.
Resultaat Er zijn nieuwe afspraken gemaakt over resultaten van vroegschoolse educatie voor de periode 2018-2021.	Wanneer 1ste en 2de kwartaal 2018

6. Termijnkalender

Acties	1 ^{ste} kw. '18	2 ^{de} kw. '18	3 ^{de} kw. '18	4 ^{de} kw. '18	2019	2020	2021
1. Herijken doelgroepdefinitie VVE							
2. Omvang en aanbod doelgroepkinderen							
3. Financiering VVE-plaatsen							
4. Procedure signalering, verwijzing en toeleiding van doelgroepkinderen VVE							
5. Doelgroepkinderen VVE in de vroegschoolse voorziening, die geen deel hebben genomen aan een voorschoolse voorziening							
6. Non-bereik doelgroepkinderen VVE							
7. Registreren gegevens							
8. Kwaliteit VVE							
9. Versterken aanbod vroegschoolse educatie							
10. Aanbod VVE voor doelgroepkinderen VVE vanaf 2 jaar							
11. Doorgaande ontwikkelingslijn					2 ^{de} kwartaal		
12. Zicht op ontwikkeling							
13. Ouderbetrokkenheid/educatief partnerschap							
14. Kwaliteitszorg							
15. Een sluitende zorgstructuur (externe zorg)							
16. Evaluatie LOGO 3000							
17. Evaluatie SNEL							
18. Gastouders							
19. Taalniveau F3							
20. NT2 aanbod							
21. Folder VVE							
22. Toezicht							
23. Resultaatafspraken vroegschoolse educatie							

Blauw = Zodra Ministerie van OCW de nieuwe indicatoren heeft vastgesteld wordt deze actie opgepakt.

Groen = geeft aan wanneer de actie wordt opgepakt.

7. Bronnen

- Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang en memorie van toelichting d.d. 31 mei 2017;
- Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk en nota van toelichting d.d. 23 augustus 2017;
- Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie en nota van toelichting, d.d. 26 april 2017;
- Handreiking Harmonisatie Voorschoolse Voorzieningen voor gemeenten, een handreiking bij de uitwerking van de Wet OKE, VNG april 2010;
- Notitie 'Van peuterspeelzaalwerk naar peuteropvang in de gemeente Asten', d.d. 14 maart 2017;
- Beleidskader gemeente Venray, 'Peuteropvang en voor- en vroegschoolse educatie, Beleidskader 2018-2021';
- Website: www.goab.eu;
- VVE-monitor Asten 2015-2016, d.d. 22 mei 2017, van BCO Onderwijsadvies;
- Brief van het Ministerie van OCW d.d. 24 november 2017 betreffende 'Onderzoek pre-Cool: derde basisrapport'.